

2-тақырып: Қазақстан Республикасында азаматтық қорғанысты (АҚ) құрудың және жұмыс істеуінің міндеттері, принциптері.

Жоспар:

- Азаматтық қорғаныс**
- Азаматтық қорғаныс туралы заң**
- АҚ мақсаты және АҚ қорғаныс жүйесінің құрылымдары**
- АҚ міндеттері, принциптері**
- АҚ-ның басқару органдары, ұйымдары, әскери күштері**
- АҚ құрамалары**
- ЖОО АҚ-ты ұйымдастыру тәртібі**

Азаматтық қорғаныс

Азаматтық Қорғаныс (АҚ) — мемлекеттік қорғаныс шаралары жүйесінің құрамдас бөлігі. Міндеттері: жергілікті халық пен халық шаруашылығын жау шабуылынан, жаппай қыру қаруынан, табиғат апаттарынан т.б. төтенше жағдайлардан қорғау және қорғану шараларын үйрету; су тасқыны, сел, жер сілкінісі, өрт болған аймақтарда құтқару жұмыстарын жүргізу; халыққа жау шабуылының немесе табиғат апатының қаупі туралы алдын-ала хабарлау, т.б.

***Халықаралық азаматтық
қорғаныс символы***

АҚ күштері

АҚ әскери бөлімдері

Өртке қарсы қызмет

АҚ-тың аумақтық, объектілік
құрамалары

Қазселден қорғау

Суда құтқару қызметтері

Құтқару жасақтары

Газдан құтқару қызметі

Тау-кен құтқару қызметі

Авиациялық бөлімше

Апаттар медицина
орталығы

АЗАМАТТЫҚ ҚОРҒАНЫС ТУРАЛЫ ЗАҢ

АҚ туралы Қазақстан Республикасының заңы 1997 жылы 7 мамырда қабылданды. Бұл заң 32баптан, 8 тараудан тұрады.

1-тарау. Жалпы ережелер

2-тарау. ҚР халқын, аумағы мен шаруашылық жүргізу объектілерін қорғау саласындағы АҚ шаралары

3-тарау. АҚ күштері

4-тарау. АҚ басқару органдары мен қызметтері, АҚ саласындағы мемлекеттік бақылау

5-тарау. АҚ саласындағы ҚР орталық, жергілікті өкілді және атқарушы органдарының, ұйымдарының құзіреті, азаматтарының құқықтары мен міндеттері

6-тарау. АҚ қажеттерін материалдық-техникалық жағынан қамтамасыз ету. АҚ объектілері мен мүлкі

7-тарау. АҚ шараларын қаржыландыру көздері. Уәкілетті органның әскери қызметшілері мен басқа да санаттағы қызметкерлерінің құқықтары, мәртебесі

8-тарау. Қорытынды ережелер

Азаматтық қорғаныстың мақсаты

Әр қоғамдағы ең басты бағалысы адам болғандықтан, барлық қорғану шараларында адамдардың қауіпсіздігін ескерту негізгі мақсат. Халықтың еңбегімен жасалған барлық байлықты сақтап қалу

АҚ ЖҮЙЕСІНІҢ ҚҰРЫЛЫМДАРЫ

АҚ жүйесі терри ториялық және өндірістік негіздер бойынша құрылады

Территориялық дегеніміз – әр облыс немесе аудан, қала территориясында құрылады.

Өндірістік дегеніміз – жұмыс саласындағы әр министрлік бойынша жергілікті жерде, салалардың басшылығымен жұмыс жасайтын АҚ органдары болады

**Департаменттер тізбесін ҚР үкіметі бекітеді.
Департаментті директор басқарады.
Қазіргі уақытта Агенттік құрамына мына
департаменттер кіреді.**

- ❖ ТЖ ескерту департаменті;
- ❖ Жедел іс-әрекет департаменті;
- ❖ Мемлекеттік өрттен қорғау департаменті;
- ❖ АҚ және әскери бөлімдер департаменті;
- ❖ ТЖ техникалық және тау-кендік бақылау жөніндегі департаменті;
- ❖ Ұйымдастыру, бақылау және кадр жұмысы департаменті;

Агенттік құрамына орталық аппараттан басқа аумақтық органдар кіреді:

- ✓ **Облыстық басқамалар;**
- ✓ **Қалалық басқармалар (Астана, Алматы, Қарағанды қалалары);**
- ✓ **Аудандық бөлімшелер, сондай-ақ агенттік ведомстволық бағыныстағы ұйымдар;**
- ✓ **Біліктілікті көтеретін республикалық курстар;**
- ✓ **Республикалық дағдарыс орталығы;**
- ✓ **Республикалық ақпараттық-техникалық орталық;**
- ✓ **Химиялық-радиациялық зертханалар;**
- ✓ **Республикалық жедел құтқару топтары;**
- ✓ **Облыстық жедел құтқару топтары;**
- ✓ **Аймақтық аэромобильді топтары;**
- ✓ **АҚ әскеи бөлімдері**

АҚАМДЫҒА ҚАЖЕТТІ

- **Халықты жаппай қыру құралдарының (ядролық, химиялық, бактерологиялық) зардаптарынан сақтап қалу.**
- **Төтенше жағдайда өндіріс органдарының тұрақты жұмысын қамтамасыз ету (барлық өнімдердің қажетті мөлшеде өндіре алу.**
- **Зардапқа ұшыраған адамдарды құтқару және қалпына келтіру жұмыстарын жеделдетіп жүргізу.**
- **Апат алған, қираған жерлерде барлау жұмыстарын жүргізу.**
- **Зардап шеккен адамдарды іздестіру, құтқару, оларға қажетті көмек көрсету.**
- **Төтенше жағдайда шыққан өртпен күресу, олардың өршіуіне жол бермеу.**
- **Өндірістік органдарындағы апаттық көрші тұрған объектіге зияны келтірмеуін көздеу және қалпына келтіру.**
- **Адамдарды және техникаларды басқада объектілерді улы бактериалық, химиялық заттардан санитарлық тазалықтан өткізу.**
- **Территорияны, техниканы, киімді, тамақты улы, радиоктивті заттардан, бактериалардан қорғау.**

Ақ принциптері

- Ақ республиканың бүкіл аумағында аумақтық, өндірістік принцип бойыншы ұйымдастырылады.
- Ақ шараларын орындауды ҚР орталық жергілікті өкілді және атқарушы органдары, жергілікті өзін-өзі басқару органдары, ҚР Ақ ұйымдары, басқару органдары мен күштері және азаматтары жүзеге асырады.
- Ақ бойынша дайындық осы заманға зақымдау құралдарының дамуы және аталған аумақта, салада, ұйымда барынша ықтимал ТЖ ескеріле отырып алдын ала жүргізіледі.
- Ақ шараларын кешенді түрде және саралап жүргізу мақсатында ҚР үкіметі белгілейтін тәртіппен Ақ бойынша қалаларды топтарға, ал ұйымдарды санаттарға жатқызу маңыздылық дәрежесін қарай жүзеге асырылады.
- Ақ шараларын ұйымдастыру мен жүзеге асыруға ҚР орталық, жергілікті атқарушы органдарының және ұйымдарының басшылары жауапты болады.
- Орталық, жергілікті атқарушы органдар, ұйымдар ҚР үкіметі белгілейтін тәртіппен Ақ шараларының орыдалуы туралы жыл сайын есеп беріп отырады.

АҚ басқару органдары

Қазақстан Республикасының премьер-министрі

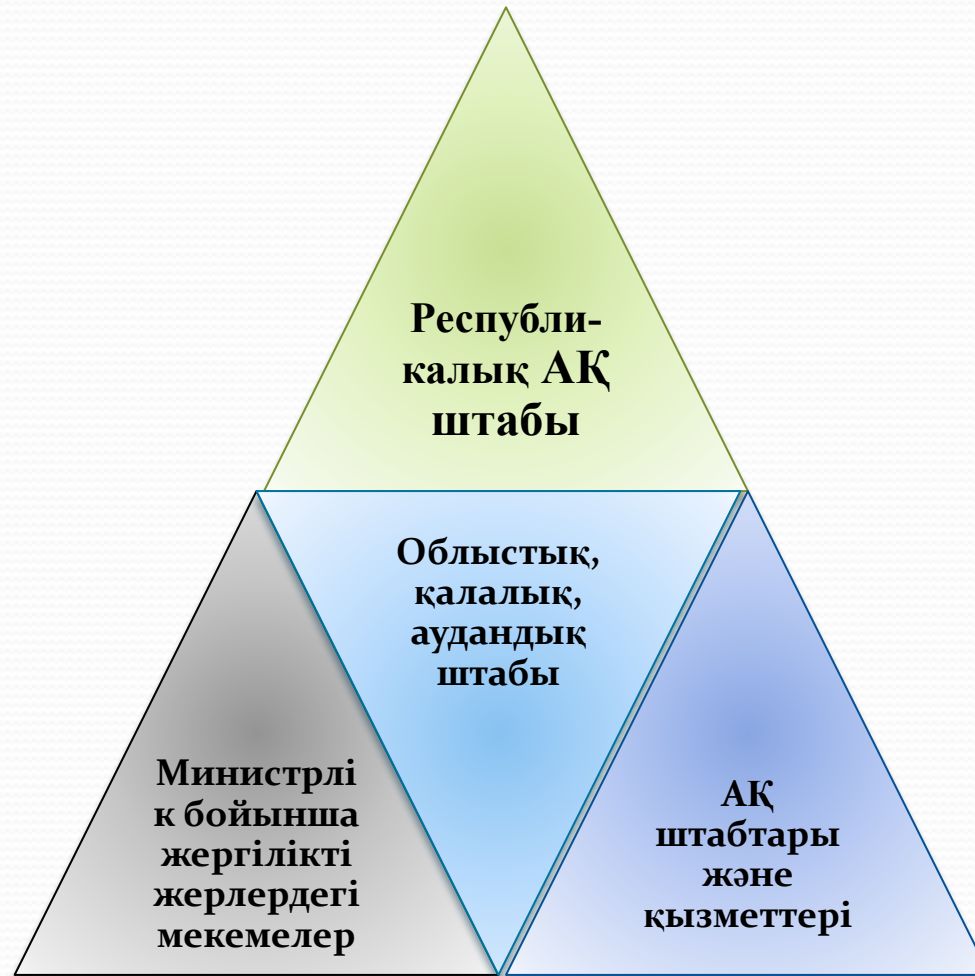
Республикалық АҚ штабы

ТЖ жөніндегі комиссия

Облыс, қала, аудан әкімі

Әр мекемедегі бірінші бастау

АҚ ұйымдары

АҚ әскери күштері

```
graph TD; A[АҚ әскери күштері] --> B[АҚ әскерлері]; A --> C[Ауқымдық және министрліктерге бағынатын жасақшылар]; A --> D[Арнайы жасақшылар];
```

**АҚ
әскерлері**

**Ауқымдық және
министрлік-
терге бағынатын
жасақшылар**

**Арнайы
жасақшылар**

АҚ қызметкерлері

- Байланыс қызметкерлері;
- Барлау қызметкерлері;
- Медицина қызметкерлері;
- Өрт сөндіру қызметкерлері;
- Техника қызметкерлері;
- Радиациядан қорғау қызметкерлері;
- Химиялық қарудан қорғау қызметкерлері;

АҚ құрамалары

АҚ құрамалары- бейбіт және соғыс уақытында ТЖ қатер төнгенде және туындағанда авариялық құтқару жұмыстары мен басқа да шұғыл жұмыстады жүргізуге арналған.

АҚ құрамалары

Ұйымдарда
құрылады

Қалаларда
құрылады

Аудандарда
құрылады

Облыстарда
құрылады

Ақ құрамаларының негізгі түрлері

- Құтқару құрамалары- барлау, іздестіру, зардап шеккендерді үйінділердің астынан шығару , АД көмек көрсету үшін құрылады.
- Инженерлік құрамалары-инженерлік барлауды жүргізу, үйінділерде жол мен өткел жасау, оның ішінде су кедергілері арқылы өтетін аспа жол жасау, үйінді астындағы ғимраттарды ашу, бүліншілік аудандарда өзге инженерлік жұмыстарды жүргізу үшін құрылады.

АҚ құрамалары

*Объектілік-
ұйымдарда
тұрғылықты
жерлер бойынша
құрылады және
олардың
мүдделерін
қорғайды.*

*Аумақтық-
аудандарда,
қалаларда,
облыстарда
құрылады және
АҚ
бастықтарына
тікелей
бағынады*

ЖОО АҚ ұйымдастырылу тәртібі

ЖОО Азаматтық қорғанысының бастығы - ректор. Ол Азаматтық қорғаныстың ұйымдастырылуы мен жәй-күйіне, оның күштері мен құралдарының құтқару және өзге шұғыл жұмыстарды жүргізуге тұрақты даярлығына, сондай-ақ, профессор-оқытушы құрамының, студенттер мен қызметкерлердің тосын жағдайлардағы іс-әрекетке икемділігі үшін жеке жауап береді.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!!!